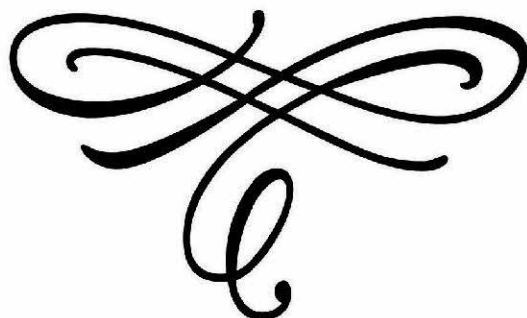

BILL JOHNSON
és JENNIFER MISKOV, PHD

SORSFORDÍTÓ
PILLANATOK

Immanuel
Sószóró

A magyar fordítás az alábbi kiadás alapján készült:

Bill Johnson:

DEFINING MOMENTS:

God-Encounters with Ordinary People Who Changed the World

© Copyright 2016 – Bill Johnson

Whitaker House

1030 Hunt Valley Circle

New Kensington, PA 15068

www.whitakerhouse.com

ISBN: 978-1-62911-547-4

Hungarian edition © Immanuel Alapítvány 2016

Magyarországon kiadja:

az Immanuel Alapítvány Kiadója: az Immanuel Szószóró

9700 Szombathely, Pf.: 320

Tel.: +36 1 267 1551

www.immanuel.hu

immanuel@immanuel.hu

Felelős kiadó: Géczy Károly

Műszaki szerkesztő: Horváth Gábor és Marton Róbert

A bibliaidézetek közléséhez Károlyi Gáspár fordításának revideált változatát használtuk, az ettől eltérő fordítást külön jeleztük. Ahol a szövegértelmezés megkívánta, az angol verzió saját fordítását adtuk közre.

A fordítás és a kiadás a kiadó engedélyével történt.

Minden jog fenntartva.

A könyv bármely részének felhasználásához vagy sokszorosításához a kiadó előzetes, írott engedélye szükséges, kivéve a rövid idézeteket.

ISBN 978-615-5246-66-1

Nyomdai munkák: Reálszisztéma Dabasi Nyomda Zrt.

Felelős vezető: Vágó Magdolna vezérigazgató

Ajánlom ezt a könyvet

Az Isten gyülekezeteinek:

Születésemtől fogva az Isten gyülekezeteiben nőttem fel, és többen ehhez a mozgalomhoz tartoznak a legnagyobb emberük közül, akikkel életem folyamán találkoztam. Nagyon hálás vagyok, hogy ilyen környezetben nőhettem fel, ahol mind a Szent Szellemet, mind Isten Igéjét oly nagy becsben tartják. A hívőknek ez a családja gyújtott bennem szenvedélyt a Szent Szellem munkája és a világ minden táján végzett missziós munka iránt. Fülemben cseng a nemzetek kiáltása – és ez mindig így lesz, mert az Isten gyülekezeteinek népe igent mondott a nagy megbízatás teljesítésére. Örökre hálás maradok ezért a csodálatos örökségért.

Jack Hayfordnak és a Négy Szegletű Egyháznak:

Eredetileg apám volt az, akire dr. Jack Hayford mély benyomást gyakorolt, ez viszont az én életemre is kihatott. Időközben megismertem Isten seregének ezt a tábornokát, és le sem írhatom, mekkora hatást gyakorolt rám. Az Egyház az Úton közösségében évenként megrendezett pásztorkonferenciák minden lehetséges módon megváltoztatták az életemet. Ritka és ösztönző mintát láthattam a pásztori szolgálatról, és első kézből tanulhattam, hogyan kell beve-

zetni az embereket az imádás legteljesebb szolgálatába. Abban a kiváltságban részesültünk ott, hogy hallhattunk a kor számos Négy Szegletkő vezetőjéről. Dr. Hayford barátsága nagy erő és bátorítás forrása volt számomra. Mindig hálás leszek azért a bölcsességért és kegyelemért, amely örökre nyomot hagyott a gondolkodásomon, az életemen és szolgálatomon.

John Wimbernek és a Vineyard mozgalomnak:

A Vineyard segített meglátni, hogy a Szent Szellem valósága, amiről addig azt gondoltam, csak a *szuperszentek* számára adatik, valójában mindenkié lehet. Példájuk láttán minden kifogástól megszabadultam, és úgy éreztem (az Úrtól), kötelességem kockázatokat vállalni, hogy megtudhassam, mit akar tenni Isten rajtam keresztül. Bár soha nem részesültem abban a kiváltságban, hogy Johnnal találkozzam, már az a két alkalom is teljesen megváltoztatta az életemet, amikor olyan konferenciákon vettem részt, melyeken ő is beszélt. Ez 1987-ben történt. Az alázat, és az önreklámozás tökéletes hiánya azzal a reménnyel töltött el, hogy Isten engem is használhat az evangélium erejének bemutatására. Mindig adósa maradok a Wimber családnak és a Vineyard mozgalomnak.

Rodney Howard-Browne-nak:

Ez az ember elhagyta dél-afrikai szülőföldjét, hogy misszionárius legyen az Egyesült Államokban. Nagyon hálás vagyok ezért. Az áttörés oly erőteljes Szellemét hordozza ő, hogy a szolgálata számtalan embert örökre megváltoztatott – és közülük az egyik én magam vagyok. Rodney a csontjaiban hordozza az ébredést. Az a képessége, hogy a közvélekedéstől függetlenül elkötelezett maradjon az iránt, amit a meggyőződése szerint Isten végez, sokunkat bátorságra hangolt. Egyaránt hangsúlyt tesz a Szent Szellemre és Isten Igéjére, és ez az ébredésnek olyan szintjét hozta magával folyamatosan, ami azelőtt elérhetetlennek tűnt – pedig nem az. Rodney arra tanított bennünket, hogy a Szent Szellem mozdulása normatívvá lehet – és ezért örökre hálás leszek.

A Revival Alliance-nek (Szövetség az ébredésre):

Ezt a csoportot hat házaspár alkotja, és mindegyik mögött gyülekezetek és szolgálatok hálózata és vezetők sora áll. A hat házaspár a következő: John és Carol Arnott, Randy és DeAnne Clark, Rolland és Heidi Baker, Ché és Sue Ahn, Georgian és Winnie Banov, valamint Beni és én. Mindegyik házaspár

olyan mozgalmak élén áll, amelyekhez világszerte gyülekezetek és vezetők ezrei tartoznak, és mindannyian szerepelhetnének maguk is a fenti listán. Örökre hálás leszek mindnyájuknak. Önzetlen életük, az elveszettek iránti szenvedélyük, a Szent Szellem fokozódó működéséért való kiáltásuk; valamint az, hogy bármi árat megfizetnének, csak hogy „Istenből többjük legyen”, maradandó nyomot hagyott az életemen. Többé soha nem leszek már ugyanaz. Egyben többen közülük a legnagyobbra értékelt barátaim közé tartoznak.

A Bethel gyülekezet pásztorcsoportjának:

Ők azok az emberek, akik a legnagyobb árat fizették ki olyan dolgok követése érdekében, melyeket Isten az én szívembe is belehelyezett. Nincsenek rá megfelelő szavak, mennyire szeretem és értékelem e csodálatos csoport minden egyes tagját. Olyan győzelmekben volt közösen részünk, amelyenkről csak a Szentírás lapjain és egyháztörténelmi könyvekben olvastam. Azonban olyan tragédiákban és veszteségekben is osztoztunk, amelyek vagy hajótörést okoznak, félelemben taszítva az ember napjait, vagy örök kapcsokkal szövik egybe azokat, akik valóban egy családdá válnak. Ez a csoport újra és újra az utóbbit választotta, a „családhoz” tartozás kiváltságát a személyes szolgálati célok elé helyezve. Az életemmel tartozom e barátaimnak.

Bill Johnson

Tartalom

Előszó – Roberts Liardon	9
Bevezetés	11
1. Erősítsd meg magad!	13
2. Szeretet: John Wesley	19
3. Szentség: Charles G. Finney	37
4. Alapvetés az örökséghez: Dwight L. Moody	57
5. Bátorság: Maria Woodworth-Etter	77
6. A bizonyágtétel ereje: Carrie Judd Montgomery	101
7. Hatékony hit: Smith Wigglesworth	125
8. Uralkodás: John G. Lake	149
9. Szent Szellemtől vezetettve: Evan Roberts és a walesi ébredés	171
10. Prófétai közbenjárás: Rees Howells	195
11. Szellemi éhség: Aimee Semple McPherson	217
12. Kenet: Kathryn Kuhlman	237
13. Az ajándék átadása: Randy Clark	253
14. Önátadás: Heidi Baker	271
15. Még csak a kezdet	297
Az átadás imája Randy Clark részéről	302
Jegyzetek	305
A szerzőkről	341

Előszó

Bárcsak én írtam volna ezt a könyvet!

Miközben a *Sorsfordító pillanatok*at olvasva túljutottam a bevezetésen és az első fejezeten, profetikus indíttatást és ösztönzést kaptam. A szolgálatom nagy része mindig is az egyháztörténelemhez kapcsolódott, és ez a – Bill Johnson és Jennifer Miskov tollából származó, csodálatosan megírt – könyv személyes könyvtáram értékes darabja lesz.

John Wesleytől Heidi Bakerig osztozunk e vezetők Istennel történt találkozásainak örömében és kiváltságában – ahogy a mélypontot jelentő pillanataikban is. Tanúi lehetünk annak, hogy ők tökéletesen ráhagyatkoztak Istenre, aki újra és újra megerősítette őket a felemelkedésre, hogy minden korábbinál szilárdabbak, bölcsőbbek és erőteljesebbek legyenek. És Ő velünk is ugyanezt teszi!

Időnként mindenki próbába kerül, aki csak szereti az Urat és szolgálja Őt valamennyi ideje. A Biblia nyelvén a megpróbáltatások rettenetes időszakokat jelentenek! Az ördög azt mondja, hogy Isten ígéretei rögeszmék csupán, és hogy rémálmok lesznek az álmainkból. Amikor ilyen időközön megyünk keresztül, szükségünk lesz rá, hogy olvassuk ezt a könyvet. Ám akkor is el kell olvasnunk, ha minden jól megy, minden fényes és gyönyörű az életünkben!

Ma szükségünk van arra a kijelentésre, hogy az egyház kora nincsen időszetekre és mozgalmakra szabdalva. Úgy kell magunkra tekintenünk, ahogy az Atya szemlél minket: egy test vagyunk, mely egyre érettebb lesz, miközben szeretettel alárendeli magát dicsőséges Fejének, és magában hordozza az Ő feltámadásának fényét! Krisztus menyasszonya vagyunk attól a pillanattól fogva, amikor Jézus a követőibe és követőire lehelte Szellemét; és menyasszonya maradunk mindaddig, míg az utolsó lélek is be nem lép az Ő királyságába, s azután örökre az Ővé! Az egyház a hívők minden nemzedékét magába foglalja.

Hallani efféléket: „Ne találjuk fel újra a kereket!” Ám a mi kerekünket abban a pillanatban „fedezték fel”, amikor Jézus föltámadt a halálból – és Ő maga a Kerék! Évszázadokba telt, hogy megtanuljuk, miként éljünk, működjünk és maradjunk Őbenne, de úgy hiszem, az egyház mára olyan helyzetbe került, ahol teljes működőképességét elnyerheti, és nagyobb dolgokat is tehet Jézusnál, Isten dicsőségére.

A bepillantás és kijelentés, amit Bill és Jennifer nyújtanak ebben a könyvben, segítenek bennünket, hogy felnövekedjünk Krisztus mértékének a teljességére, hogy szembenézzhessünk az utolsó idők kihívásaival. Ami az ébredést illeti, a hit óriásainak élete és szolgálata mérhetetlen bölcsességet közvetít: miközben átéljük mindazt a csodát és izgalmat – és ugyanúgy megrázkódtatásokat, démoni tevékenységeket és zűrzavart is –, láthatjuk, hogy az Igének való engedelmesség és a Szent Szellem iránti bizalom az, ami nagy ébredésbe torkollik. Mindig emlékeznünk kell arra, kik vagyunk, *kiéi* vagyunk, és Jézus testének tagjaiként miként kell kapcsolódnunk egymáshoz.

Merítsünk ebből a nagyszerű munkából és törjünk utat hűségesen a Szent Szellem lendületével, melyet megszereztek ezek a férfi és nőtestvéreink, e nagyszerű emberek, akik előttünk jártak. Fel kell zárkóznunk hozzájuk, miközben előre haladunk Őbenne. Jézus arra hív bennünket, hogy a nemzetek tanítványságra vezetése felé tartó úton lépjünk át a masszív kapukon, amelyeket olyan emberek nyitottak meg számunkra, akik rendkívüli találkozásokban részesültek Istennel.

Olvasd el ezt a könyvet, és meríts ösztönzést belőle, hogy bátor légy és erős!

Roberts Liardon

Az Isten Tábornokai sorozat szerzője

Bevezetés

A *Sorsfordító pillanatok* különböző személyek szokatlan szellemi találkozásairól szól, amelyek következtében Isten mindent, de mindent megváltoztatott az életükben. Megváltozott a gondolkodásuk, a szolgálati ajándékaik, és az, amit a földi életükben elérhetőnek tartottak. Minden egyes személy világnézete is gyökeres átalakuláson ment keresztül, amint olyan helyzetbe kerültek, ahol a „totálképet” is megláthatták, Isten szemszögéből. Azonban a legtöbbjüknél talán ott történt a legnagyobb paradigmaváltás, ahogyan Isten természetéről gondolkodtak ezután – no meg azon képességükben, hogy megérezzék, milyen szívvel viseltetik Ő az emberek iránt. Amikor valaki tisztábban látja ezeket, akkor mindig valamilyen felhívás is társul ehhez. És ők *igent* mondtak Isten elhívására, ennek eredményeként pedig olyan emberekké váltak, akik alakították a világtörténelem folyását.

A figyelemre méltó igazság a következő, és ez mindegyik hősünkről elmondható: ennek a feladatnak az elvégzésére egyikük sem kapott valamiféle szokatlan ajándékot. Ami azt illeti, az ő ajándékuk maga Isten volt. Mindegyik hithősünk teljesen hétköznapi ember volt, ám ez megváltozott, amikor Isten megérintette az életüket, és az mindent átformált.

Eddig írt könyveim közül bizonyos módon a *Sorsfordító pillanatok* az egyik legkülönösebb. Dr. Jennifer A. Miskov a társszerzőm. Az ébredések iránti szenvedélye, történelem-szeretete és a kutatásra kapott ajándéka miatt kértem segítséget tőle, mert ezek a tulajdonságok nyilvánvalóvá tették, hogy őt kell választanom. Tudtam, mit keresek az egyháztörténelem hőseinek életében, de segítségre volt szükségem, hogy megtaláljam. Ő pedig nemcsak rálelt a fontos információkra, hanem meg is írta – olyan formában, amin már nem is kellett változtatnom. Ennek eredményeként Jen végezte el ennek a munkának az oroszlánrészét. Hálás vagyok a segítségéért, és remélem, ez a könyv nagy bátorításul fog szolgálni számodra.

Mindezt azért írtuk meg, hogy minden olvasóban szenvedélyt ébresszünk a *nagy ígéretet tartogató holnap* iránt. Ez a könyv a reményről szól. Arról a *többről* szól, amit egyedül Isten képes megadni.

Bill Johnson –
aki együtt álmodik Istennel

Erősítsd meg magad!

Abban a kiváltságban volt részem, hogy pásztorként és vezetőként Isten sok ismert emberével találkozhattam, férfiakkal és nőekkel egyaránt. Szerencsére rendkívül ritkán található olyan szolgáló, aki kevésbé lenne őszinte a magánéletében, mint a pulpitusnál. Nagy árat fizettek azért, hogy beálljanak a felelősség- és befolyási körükbe, és megérdemlik, hogy Isten népe részéről olthatatlan szeretetben és tiszteletben részesüljenek. Tudok néhány személyről, akik azzal, amit Isten bennük és általuk végez, az emberek figyelmét és elismerését keresik – ám a többség valóban Krisztus példáját követi az élethez és a szolgálathoz való viszonyulásában, és pusztán már attól jobb helyzetben vagyok, hogy ismerem őket.

Érdekes módon ők sohasem kívántak befolyásos pozíciókat, és nem is törekedtek az elérésükre. Inkább arról van szó, hogy Isten pozícióba helyezett olyan embereket, akikben bízhatott a tekintetben, hogy vezetni fognak, mégpedig jól fognak vezetni. Először is éheztek Isten után, és ez a vágyódás, hogy többet kapjanak Őbelőle, az életüket megváltoztató találkozásra vezette őket, amelyben Ő rájuk bízhatta magát. „[Ő] *nem szégyellte, hogy Istenüknek neveztessek*” (Zsidó levél 11:16). Ennek kell lennie a végső érintésnek, ami megkoronázza az életet – hogy Isten megnyilvánítsa magát rajtad és mel-

letted. Ez volt az Ő üzenete Mózes felé, aki megkérdőjelezte a szolgálatra való alkalmasságát. Erre így hangzott Isten válasza: „*Én biztosan veled leszek!*” (2Mózes 3:12, New American Standard Bible fordítás alapján). Nincs ennél jobb minősítés.

Ha van valami, amit megfigyeltem ezeknél a vezetőknél, akkor az a következő: ők nagyon normális emberek. A média beszámolóí és hírverései (és néha az életükön levő isteni áldásokról adott hiteles tudósítások is) úgy felnagyították ezeknek az embereknek az imidzsét, ami már nem életszerű. Természetesen megvan a sajtáságos lelki beállítottságuk, csakúgy, mint mindnyájunknak. Azonban mindannyian igen erős ajándékkörrel, vagyis kegyelemmel is rendelkeznek, amit Istentől kaptak. Az ajándékok gyakoriak, mindegyikünk életében ott vannak. Ami fontosabb ennél, az, hogy e vezetők mindegyikét megragadta Isten szeretete; és az uralmat vett mindazon, amitől ők azok, akik, és mindazon, amit tesznek. A Krisztus iránti egyszerű elkötelezettségük az, ami fölé emelkedik életük minden más vonásának.

Titkos élet Istenben

Valahányszor lehetőségem nyílt arra, hogy kicsit jobban beleláthassak ezeknek a vezetőknek az életébe, felfedeztem, hogy rendszerint volt egy pillanatok, vagy Istennel való találkozásuk, ami mindent megváltoztatott. Egyeseknél több ilyen pillanat is történt. Amikor a szabványos ütközik a rendkívüliével, minden más lesz – másnak kell lennie.

Ezek a vezetők mindig készek voltak megosztani a történetüket, ha ezzel bátoríthattak és ösztönözhettek másokat. Azonban egyiküknél sem láttam, hogy önreklámzásra használták a bizonyágtételüket, vagy arra, hogy „szelleminek” tűnjenek. Azokat az embereket, akiknek rendkívüli találkozásai voltak Istennel, nem veszi körül a szuperszellemiség felhője. Pál apostol nagyszerű példa erre. Vele történt az egyik legkeményebb ütközése Jézusnak, amit valaha feljegyeztek. (Lásd ApCsel 9:1–22) Az eredmény az lett, hogy az apostolok között magát tekintette a legkisebbnek – aki nem is méltó rá, hogy apostolnak neveztessek, mert üldözte az egyházat. (Lásd 1Korinthus 15:9) Ami azt illeti, a szentek között is a legeslegkisebbnek gondolta magát. (Lásd Efézus 3:8) Nem hiszem, hogy Pál az alázat imidzsét próbálta kivetíteni. Ő olyan módon lecsupasztotta a lelkét, aminek fájdalmasnak kellett

lennie a számára. Soha nem nőünk nagyobbra annál, mint amennyire megértjük azt, hogy szükségünk van Isten kegyelmére. Pál apostol nagyon jól bemutatta ezt.

Az igazi istenélmények nem kevélységet eredményeznek. Az ilyen találkozások mércéje a szellemi találkozásban részesülő személyt ért hatás, és utána a köreiben élőket ért tapasztalat. Hétről hétre csak állok és bámulok azon, hogy a körülöttük levő sok-sok ember mekkora befolyást gyakorol a világra – miközben tudom, alig valamivel korábban még egyikükről sem mondták volna, hogy ő a siker jelöltje. Mégis, ilyeneké a Menny királysága.

Az Isten jelenlétével való ütközés teológiája

Engem lenyűgöz, amikor láthatom, hogy az emberi életekben miként történik változás. Amikor kiteszük magunkat az isteni jelenlétnek, az valóban mindent átír velünk kapcsolatban: azt, ahogyan gondolkodunk, ahogyan élünk, ahogyan a jövőt tervezzük. Bár nem értem, hogyan is történik mindez, biblikus dologról van szó, és már számtalan ember életében láttam a valóságát.

János apostol azt állítja, hogy Jézus az a világosság, aki mindenkit megvilágít, aki világra jön. (Lásd János 1:9) Majd János a témát fejtegetve leírja, hogy akik befogadják ezt a világosságot, *hatalmat* kapnak, hogy mássá *váljanak*. (Lásd János 1:12) A legérdekesebb következmény, hogy mi történik azokkal, akik elfogadják a világosságot: maguk is világossággá válnak! (Lásd Máté 5:14) Félreértés ne essék, minden egyes hívőben Jézus a Fényforrás. Ám a Biblia nem azt parancsolja, hogy: „kelj fel és *tükrözd* vissza a fényt, mert már elérkezett hozzád” – azt mondja: „kel fel és ragyogj!” (Lásd Ézsaiás 60:1) Jézus követője képes rá, hogy ragyogjon.

Egy másik metaforában Jézus arra bátorít, hogy jöjjünk hozzá, és igyunk. (Lásd János 7:37) Mindjárt a következő versben azt is állítja, hogy legbenső lényünkben élő vizek folyamai fognak kiömleni. Gondolj bele – akik isznak, olyan emberekké válnak, akik maguk is vizet adnak! Más szavakkal, amikor befogadják a vizet, majd víz folyhat belőlük. Ismét másként fogalmazva, mi helyt befogadják az életet, élet fog kifolyni. Pontosan azt a dolgot fogjuk kiadni magunkból, ami megváltoztatott minket.

Ez az igazság nagyon alapvető. Ahogy Isten megérint bennünket, az változtat azon, akik vagyunk, és aminek az elvégzésére képesek vagyunk Őbenne.

Ezek a *sorsfordító pillanatok* átformálnak bennünket, hogy az Úr teljesen felkészített szolgájává váljunk.

Készülj arra, ami közeledik!

Első pillantásra a *Sorsfordító pillanatok* történelemkönyvnek tűnik, és ez részben igaz. De őszintén szólva én nem tölteném azzal az időt, hogy csak a múlt-ról szóló könyvet írjak. Ezt már briliáns módon és sokszor megtették olyan emberek, akik sokkal alkalmasabbak erre a feladatra. Ez a munka természetét tekintve profetikus, mert a holnapról szól. Lapról lapra arról ír, ami felől megígértetett, hogy majd újra megtörténik.

Én azért élek, ami ezután lesz. Az egész életem arról szól, amit hitem szerint Isten az én életidőmben és azután fog tenni. Hadd fokozzam hát az étvágyadat valami olyan iránt, amivel szinte mindenki foglalkozik – a jövőről van szó! Ez a könyv az életünkre kimondott prófécia. A készenlét érzetével olvasd, és csak figyeld, mi történik!

Ezek a történetek profetikus kenetet hordoznak mindenki számára, akinek van füle a hallásra. Bizonyos értelemben minden egyes fejezet egy idézés a mennyei tárgyalóterembe, ahol eldöntik a történelem folyását. Ebből a pozícióból fogjuk mi is meghallani az Ő szívdobbanásait az „árvák bolygójáért”, amikor a múltban elvégzett munkájára tekintünk.

Isten találkozik emberekkel, és attól fogva ezek a találkozások a létező legnagyobb különbséget fogják jelenteni az életükben. Hús-vér emberekről szóló beszámolók állnak itt, akik megváltoztatták a világtörténelem folyását. Ám a történeteik jóval többek egy-egy múltba vetett pillantásnál. Ami azt illeti, az egyháztörténelem fénypontjai több mindent feltárnak Istenről és földi céljairól. A mélypontok pedig egyszerűen azt mutatják meg, hogy mi történik akkor, amikor az emberek beleavatkoznak azokba a tervekbe. A következő fejezetek csak maroknyit adnak közre az isteni találkozásokról szóló megszámlálhatatlanul sok beszámoló közül, amelyeket tanulmányozni lehetne. Mégis, amit olvasni készülsz, az a jövőnkről fog profétálni – Isten nézőpontjából.

A bizonyágtételek ereje

A bizonyágtételek profétálnak. Föltárlják Isten soha nem változó természetét. A két alapvető igazság, amelyre ez a könyv épül, a következő: (1) *Isten nem*

részrehajló (lásd Ap Csel 10:34); és (2) Isten tegnap, ma és mindörökké ugyanaz (lásd Zsidó levél 13:8). Ezek a valóságok minden olvasót alkalmassá tesznek a lehetetlennek tűnő feladatra, hogy meglássák, amint „*e világ országai... a mi [Istenünkéi] lettek*” (Jelenések 11:15).

Várhatjuk-e ma a Szent Szellem olyan kiáradását, ami megváltoztatja az atmoszférát és Krisztus egész testének értékeit? Számíthatunk-e Istennek olyan mozdulására, ami egész városokra és nemzetekre lesz átalakító hatással? A múltban történt már ilyen. A történelem most olyan nemzedéket keres, amely felkel és úgy él, hogy újra megtörténjen – ám ezúttal az összes múltbeli megújulási mozgalom és ébredés fölgyülemlett hatása révén. Nem egyszerűen egy múltbeli esemény, vagy akár az isteni kegyelem valamelyik szokatlan időszakának megisméltlődésére számítunk. Ellenkezőleg, annak nézünk elébe, hogy ezekben a napokban az idők folyamán történt isteni beavatkozások teljes kifejeződése jut tetőpontra. E történésen múlik, hogy beteljesítjük-e, aminek a véghezvitelét Ő kijelölte számunkra – hogy tanítványságra vezessük a nemzeteket, *míg e világ országai a mi Istenünkéi lesznek*.

Ezt a fejezetet a *Jézus erejének felszabadítása* című, a helyreállításról írt könyvemből vett kivonattal szeretném zárni:

A TÖRTÉNELEM PROFÉTÁL

1859. július 17-én Charles Spurgeon elmondta „Isten hatalmas tetteinek története” című üzenetét. Százötven évvel ezelőtt jelentette ki ezt az igazságot, amelynek ereje az egyházi kultúrát ma is átformálja, míg Isten teljesen véghez nem viszi az emberiség között végzett történelmi beavatkozásait és helyre nem állítja azt. Figyelj erre a profetikus kiáltásra:

Amikor az emberek arról hallanak, amit Isten a múltban tett, ezt mondják: „Ó, ez nagyon régen történt...” Úgy gondolom, Isten tette ezt. Vajon megváltozott Isten? Hát nem változhatatlan Isten Ő, aki ugyanaz tegnap, ma és mindörökké? Avagy nem szolgáltat ez érvet annak bizonyítására, hogy amit Isten egyszer megtett, azt máskor is megteheti? Mi több, úgy gondolom, még tovább is léphetünk egy kicsit, és ezt mondhatjuk: *amit egykor Ő megtett, az profécia arról, amit Ő ismét meg szándékozik ten-*

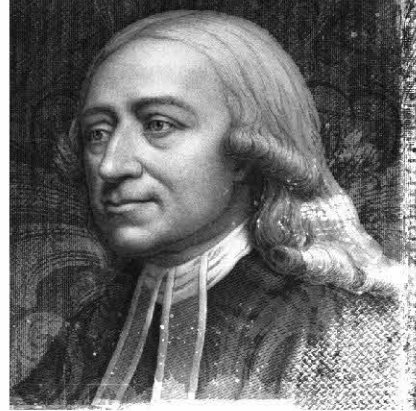
*ni... Bármit is tesz Isten... arra precedensként kell tekintenünk...
Őszintén törekedjünk arra, hogy Isten állítsa helyre bennünk a
régiek hitét, hogy mi is gazdagon élvezzük kegyelmét, ahogy a
régii napokban volt. [Kiemelés a szerzőtől]¹*

1859-ben e nagyszerű profetikus prédikátoron keresztül megadatott az esély, hogy elkezdődjék mindannak teljes helyreállítása, ami egykor elveszett. A történelem a megmondhatója, milyen keveset végzett el az egyház ezzel az igazsággal, azon kívül, hogy talán megtapsoltak egy újabb nagyszerű prédikációt. Ma előttünk is hasonló lehetőség áll.

A váltófutásban négyen vesznek részt. Az első három nem hagyja ott a pályát és távozik a zuhanyzóba, amíg az utolsó is célba nem ér, mert mindannyian az utolsó futó eredményéhez mértén kapnak díjat. Ebben a pillanatban is várakozik a *bizonyság fellege*, hogy lássa, mihez kezdünk azzal, ami nekünk adatott (lásd Zsidó levél 12:1). Ne szalasszuk el a lehetőséget, hogy meglássuk Isten munkájának teljes helyreállítását, melyet az emberiségen végez – míg Jézust újra nem *képviseljük* hitelesen, és az Ő dicsősége be nem tölti a földet. Ennek egy olyan nemzedék engedelmessége révén kell történnie, amely – az által, hogy *megtartja a bizonyságot, s így teljes mértékben felszabadítja Jézus erejét* – megragadja a történelem lendítőerejét.²

Olvass tovább – és erősítsd meg magad, hogy elfogadd az isteni helyreállítást a mi korunkban!

2

Szeretet: John Wesley

„Teljességgel kezedbe helyezem magam: tégy engem azzá,
amivé akarsz, rangsorolj, akik közé akarsz, állíts munkába vagy
tégy ki szenvedésnek, fogadj a szolgálatodba, vagy állítsanak
érted félre, magasztaltassam fel érted, vagy tapostassam csizma
alá, hadd teljesedjem be vagy legyek akár üres,
hadd legyek mindennel bíró vagy épp nincstelen – én a
rendelkezésedre bocsátom magam szabadon és szívből,
rendelkezz mindenemmel, kedved szerint.”³

John Wesley

A legnagyobb élmény, amiben ember részesülhet, az Istennel való találkozás. Isten mérhetetlenül hatalmas – mégis micsoda kegyelemmel és figyelemmel fordul felénk! Ismeri gyengeségeinket és törekényességünket, mindezt figyelembe veszi, és még többet is, amikor valakire ráhull a jelenléte. Gyakran a komfortzónánkon túl működik, de a füstölgő gyertyabe-

let nem hajlandó kioltani (lásd Ézs 42:3). Az eredmény pedig az, hogy örökre megváltozunk. John Wesley jelentős történelmi alak, aki ma is hatással van az életünkre. Az Isten szeretetével való erőteljes találkozás változtatta meg őt.

Egy nagy jelentőségű szereplő

John Wesley (1703–1791) fontos szerepet játszott az Első Nagy Ébredés fellobbantásában, elindításában. Morva misszionáriusok játszottak közre határozottan Wesley sorsfordító pillanatának előkészítésében. 1735/36-ban, egy Amerikába tartó hajóúton került kapcsolatba velük először, ahol megfigyelte, hogy viharok közepette is Isten békessége él bennük, és biztosak az üdvösségükben. 1738 februárjában – épp Londonban tartózkodott – Wesley egy másik morva misszionáriussal is találkozott, akit Peter Böhlernek hívtak. A morvákkal történt találkozások oly módon hatottak rá, hogy újragondolta, amit korábban teológiából tanult. Azután 1738. május 24-én vonakodva elment a morva hívők egyik összejövetelére a londoni Aldersgate utcában. Mialatt Luther Márton Róma levélhez írt bevezetőjének egy részletét hallgatta, a szívét „különös melegség töltötte el.” Attól a ponttól teljes bizonyossága volt az üdvösségében, mégpedig amelyet nem cselekedetek, hanem hit által birtokol. A megtapasztalása után azonnal elment a németországi Herrnhutba, hogy időt tölthessen az ott élő morva hívők között, és többet is tanuljon tőlük. Ugyanabban az évben szilveszter este már újra Angliában volt, ahol egy hajnalig tartó ima összejövetelen vett részt a testvérével, Charles-szal, George Whitefield evangélistával és még vagy hatvan személlyel. Isten „rájuk tört” az új év első napjának korai óráiban – ez lobbantotta fel a Nagy Ébredést. Röviddel ezután Wesley prédikálni kezdett a szabad ég alatt. Később John és Charles Wesley alapították meg a methodista mozgalmat, amelyből azután megszületett a szentség mozgalom, és a pünkösdi ébredést is nagyban befolyásolta.

Korai élete

John Wesley a tizenötödik volt tizenkilenc gyermek között (akik közül csak tízen érték meg a felnőttkort). 1703. június 17-én született egy anglikán családba, az Angliai Epworthban.⁴ 1709-ben, hat éves korában John csodálatos módon megmenekült egy égő ház lángjai közül. Tizenévesen Isten ráütötte a bélyegét, amikor egy poggyászhordóként alkalmazott szegény emberbe bot-

lott, aki mégis tele volt örömmel. Ez arra készítette Wesley-t, hogy felülvizsgálja saját keresztyénységét. Böjtölni és imádkozni kezdett, és önfegyelemre nevelte magát, hogy közelebb kerüljön Istenhez. 1720-ban Oxfordba költözött. 1725-ben diakónussá avatták az anglikán egyházban (ez a Christ Church katedrálisban történt), majd egy évvel később Oxfordban a Lincoln College tagja lett.⁵

Wesleyre ekkoriban nagy hatással volt Thomas Kempis műve, a *Krisztus követése*, Jeremy Taylortól a *Szentségben élni és meghalni*, valamint William Law két könyve, a *Sürgető hívás az odaszánt és szent életre*, és a *Keresztyény Tökéletesség*.⁶ 1728-ban már fölszentelt pap, 1729-ben pedig csatlakozik a „Szent Klub”-hoz – ennek a csoportnak a tagjai rendszeresen összejöttek, hogy bizonyos gyakorlatokkal naponta fegyelmezzék magukat, és könyörületesen gyakoroljanak a szegények felé. A csoport létrehozásában George Whitefieldnek és John testvérének, Charlesnak volt szerepe. Az oxfordi egyetemisták „methodistáknak” nevezték őket, mert a szellemi dolgokban szigorú önfegyelmet gyakoroltak.⁷

A morva befolyás

Hit a viharok közepette

Röviddel apjuk halála után John és Charles hajón Georgia felé vették az irányt a Szent Klub két másik tagjával, azzal a szándékkal, hogy az amerikai bennszülötteknek az evangéliumot hirdessék. Az Amerikába tartó út során, 1735 októbere és 1736 februárja között súlyos viharokba kerültek. John és brit barátai már attól féltek, hogy halálukat lelik, és nem voltak benne biztosak, hogy üdvösség vár-e rájuk ez esetben. Élesen elütött a viselkedésük attól a pozitív képtől, amit a velük utazó német morvák nyújtottak, akik dicséreteket énekeltek és istentiszteleteket tartottak a viharok idején. A február 25-re eső napra, mint veszélyes vasárnapra emlékezve Wesley a következőt jegyezte be a naplójába:

A harmadik vihar délben kezdődött, négykor már ádázabbul dúlt, mint korábban. Hétkor átmentem a németekhez. Már régen fölfigyeltem méltóságteljes viselkedésükre. Állandóan bizonyosságát adták alázatuknak... Az istentiszteletüket bevezető zsoltár alatt becsapott a tenger, darabokra tépte a fővitorlát, elborította a hajót és beömlött

a fedélközbe, mintha már elnyelt volna bennünket a mélység. Szörnyű sikoltozás tört ki az angolok körében, a németek meg nyugodtan énekeltek. Utóbb megkérdeztem egyiküktől: „Ti nem féltetek?” „Nem, hála Istennek” – hangzott a válasz. „No de az asszonyaitok és gyermekeitek csak féltetek?” – kérdeztem tőle. „Nem, az asszonyaink és gyermekeink nem félnek a haláltól” – felelte szelíden.⁸

Wesleyt megdöbbenetette a válaszuk, és a vihar alatt tanúsított állhatatos hitük, ennek jóval azután is őrizte az emlékét, hogy a hajójuk épségben kikötött Georgiában. Bár eredetileg Wesley hittérítő munkát akart folytatni az amerikai bennszülöttek között, végül Savannah-ban nevezték ki lelkésznek.⁹ Otléte idején egy Sophia Hopkins nevű nőhöz kezdett közeledni, akivel egy hajón jöttek át Angliából, de egy morva vezető tanácsára, akiben Wesley megbízott, úgy döntött, abbahagyja az udvarlást. Mikor aztán a hölgy igent mondott valaki másnak, Wesley nem volt hajlandó úrvacsorában részesíteni őt. Erre pert akasztottak a nyakába, ami lejáratta a szolgálatát. 1737 december 22-én elindult vissza Angliába. Nagyon zavarta a Georgiában töltött terhes időszak, és súlyos vívódáson ment át önbizalomhiánya miatt.

Fontos barátság kötődik

1738. február 7-én – ugyanazon a héten, amikor visszajött Londonba –, találkozott egy Peter Böhlér nevű huszonöt éves morva misszionáriussal, akit a morva vezető, Nikolaus von Zinzendorf épp azelőtt rendelt ki szolgálatra. Wesley rendszeresen teológiai eszmecsere-t folytatott Böhlerral.¹⁰ 1738 március 5-én Böhlér arra buzdította Wesley-t, hogy akkor is a hitet prédikálja, ha a hit terén küszködik.

Azonnal bevillant az elmémbe: „Hagyd abba az igehirdetést! Hogyan prédikálhatnál másoknak te, akinek magadnak sincs hited?” Megkérdeztem Böhlert, mit gondol, abba kellene hagynom, vagy nem? „Semmiképpen” – felelte. „De miről prédikálhatok?” – kérdeztem. „Hirdesd a hitet – mondta erre –, míg meg nem kapod, és utána, minthogy már megkaptad, a hitet fogod hirdetni!” Ennek megfelelően hatodikán, hétfőn hirdetni kezdtem ezt az új tanítást, bár a lelkem húzódozott a munkától. A legelső személy, akinek a kizárólag hitből való üdvösséget följánlottam, egy rab volt, akit halálra ítélték.¹¹

Több minden történt ezenközben, ami Wesley-t mélyen elgondolkoztatta. A rákövetkező héten, hogy Böhlerrel találkozott, Sámuel bátyja meghalt. Azután május 14-én és 20-án Wesley két igen őszinte levelet írt a mentorának, William Law-nak, aki akkor már tizenkét éve hatott a gondolkodásmódjára. Kétségbe vonta Law nézeteit és megkérdezte tőle, hogy miért nem tanított neki soha az üdvözítő hitről.¹² A régi tanítás a törvény alatti gyötrődést eredményezte, míg a Böhler által tanított újabb kijelentés könnyűvé tette, hogy az ember egyedül Krisztusba vetett hit által teljes meggyőződésre jusson. A helyett, hogy a tetteivel kelljen kiérdemelnie az üdvösséget, bizonytalanságban élve, arra várván, hogy megtudja, vajon megkapta-e azt, azonnali üdvbizonyosságra juthat! Körülbelül ez idő tájt John testvére, Charles megbetegedett, és Böhler meglátogatta.¹³ Charles-nak meggyőződésévé vált ez az új tanítás, és ő lett a Szent Klub első képviselője, aki megtapasztalta az üdvbizonyosságot. Még ugyanazon a napon meg is gyógyult, 1738. május 21-én, vasárnap.¹⁴

Egy „különös melegséggel eltöltött” szív (1738. május 24.)

Miután a teológiai felfogása megrendült, a testvére pedig üdvbizonyosságot nyert, Wesley szíve kitárult. A hét elején még azt mondta, hogy „folytonos szomorúság ült a szívén.”¹⁵ Azután 1738. május 24-én szerda reggel öt óra körül kinyitotta a Bibliáját a 2Péter 1:4-nél, ami kiemelte számára, hogy részesülhet az isteni természetből. A Márk 12:34 is szíven ütötte, megértette, hogy nincs messze Isten országától. Később ugyanezen a napon meghívták a londoni Szent Pál katedrálisba, ahol ez volt a dicsőítő dal: „A mélységből kiáltok hozzád, Uram! Uram, hallgasd meg az én szómat!”¹⁶ Miután hetekig küzdött a teológiájában várható paradigmaváltással, akkor este vonakodva elment egy másik összejövetelre is. Érdekes megjegyezni, a szívében keletkezett ellenállás indította arra, hogy elmenjen.

Bár nagyon nem akaródzott, este elmentem egy társaságba az Aldersgate utcába, ahol valaki felolvasta Luther előszavát a Rómaiakhoz írt levélhez.¹⁷

Úgy negyedórával kilenc előtt – miközben [a reformátor] azt a változást jellemezte, melyet Isten kimunkál a szívben a Krisztusba vetett

hit következtében, éreztem, hogy különös melegség tölti el a szívemet. Éreztem, Krisztusban bízom, egyedül Őbenne az üdvösségem tekintetében, és bizonyosságot nyertem a felől, hogy Ő elvette a bűneimet – még az enyémekeket is –, és megmentett engem a bűn és a halál törvényétől. Teljes erőmből imádkozni kezdtem azokért, akiket különösen gyalázatos módon kihasználtak és üldöztek a múltban. Utána pedig nyíltan elmondtam az összes jelenlevő előtt, amit akkor éreztem először a szívemben.¹⁸

Közvetlenül azután, hogy Wesley így átélte Isten szeretetét, máris kétségek és szellemi támadás ösztötte zúdult rá. Az ellenség gyorsan megpróbálta lejáratni és ellopni azt, amit Isten épp az imént vitt benne véghez. Mint felidézi:

Miután hazaértem, sokat ostromoltak a kísértések, de segítségért kiáltottam, és megfutamodtak. Újra és újra visszatértek, és én ugyanannyiszor fölemeltem a szemeimet, Ő pedig „segítséget küldött az Ő szenthelyéről.” És ebben láttam meg a fő különbséget a jelenlegi és korábbi állapotom között. Persze minden erőmmel küzdöttem a törvény alatt is, és éppúgy a kegyelem alatt is. Ha nem is gyakran, néha akkor is felülkerekedtem, most viszont mindig én voltam a győztes.¹⁹

Ha Wesley vevő lett volna az ellenség hazugságaira, és elutasította volna a szellemi megtapasztalását, azt pusztá érzelmi túlfűtöttségnek ítélve, akkor elmulaszthatta volna azt a többet, amit Isten a számára tartogatott.

Az aldersgate-i átélés közvetlen hatásai

Miután a szíve „furcsamód megmelegedett”, Wesley többé nem érezte magát legyőzöttnek, mint korábban sokszor, hanem már ő volt „mindig a nyerő.” Megértette, az üdvösség egyedül a Krisztusba vetett hitből származik, és Isten kegyelme mindenki számára szabadon elérhető. Imádkozott az ellenségeiért is, és nyíltan bizonyosságot tett arról, amit Isten véghezvitt benne. Legyőzte a félelmet, a kétséget és a kísértést. Mindjárt másnap, 1738. május 25-én a menyeyei boldogság állapotát élvezte megváltójával.

„Jézus Mester” már az ébredésem pillanatában a szívemben és a szám-ban volt, és úgy találtam, minden erőm abban áll, hogy reá szegezem

a szememet, s a lelkem egyre csak Őt várja... Ám az ellenség most is beoltotta a félelmet: „Ha valóban hiszel, miért nincs érezhetőbb változás?” Ezt mondtam (bár nem magamtól): „Azt nem tudom, de egyet tudok, »már megbékéltem Istennel«. És ma nem vétkezem, azt pedig Jézus, a Mesterem megtiltotta, hogy a holnapra gondoljak.”²⁰

Elindul a nagy ébredés

Röviddel a szellemi átélése után Wesley három hónapon át a morva keresztényeknél tanult a németországi Herrnhutban, mielőtt éppen az év vége előtt visszatért Angliába. A szilveszter éjszakát imában és Isten dicsőítésével töltötték a közösségével, és a kora reggeli órákban eltalálta őket valami ahhoz hasonló, mint ami pünkösdkor történt. Wesley följegyzése szerint:

1739. január elsején, hétfőn Hall, Kinchin, Ingham, Whitefield, Hutchins urakkal, Charles öcsémmel és még vagy hatvan testvérünkkel szeretetvendégségen voltunk a Fetter-lane-en. Hajnali három tájt, miközben kitarottunk az imádkozásban, Isten ereje hatalmasan kiáradt ránk, annyira, hogy túlradó örömiükben sokan kiáltozni kezdtek, és sokan a földre estek. Amint az Ő fenségének jelenléte miatti félelemmel vegyes ámulatból és csodálkozásból kissé magunkhoz tértünk, egy emberként törtek ki belőlünk a szavak: „Dicsérünk téged, ó Isten, elismerjük, hogy te vagy az Úr!”²¹

A szenteknek ez a közössége azt választotta, hogy együtt keresik Istent az új évre virradó éjjelen – és ennek következtében elindult a nagy ébredés. Néhány hónappal később, 1739 márciusában Wesley Whitefield bátorításával prédikálni kezdett a szabad ég alatt.²² Úgy beszélt az üdvösségről, mint ami csakis a Krisztusba vetett hit, s nem pedig jó cselekedetek és igazságos élet folytán nyerhető meg. Isten mély büntudatra ébresztette az embereket. Még nagyobb sikerrel Wesley akkor hozta működésbe a belé helyezett kenetet, amikor a komfortzónájából kilépett. Amikor meghívást kapott, tovább prédikált a templomokban, de a mezőkön, kunyhókban és termekben is hirdette az igét, ha a templomokban nem fogadták. Végül különvált a morvaktól, és megalapította saját methodista osztályait. 1739. május 12-én letették az első methodista közösségi ház alapkövét Bristolban.²³ Ezenkívül Wesley pártolni kezdte, hogy

olyan helybeliek is hirdessék az igét, akiket az anglikán egyház nem szentelt fel, és fölszabadította őket a szolgálatra. Abban az időben ez nem egyezett a szokásokkal, de kulcstényezővé vált a metodizmus gyors terjedésében.

A Szent Szellem újabb megnyilvánulásai

Wesley a Szent Szellem olyan megnyilvánulásait kezdte észlelni, amilyenekhez nem volt hozzászokva. 1739 nyarán ő és Whitefield megvitatták a dolgot.

Lehetőségem nyílt beszélgetni vele [Whitefielddel] azokról a külső jelekről, amelyek oly gyakran követték Isten belső munkáját. Úgy találtam, az ellenvetései nagyrészt a tényanyagok vaskos félreértésén alapulnak. Ám másnap alkalma volt jobban tájékozódni: ugyanis alighogy az összes bűnöst Krisztusban való hitre hívta (igehirdetése alkalmazásaként), négyen máris lerogytak a közelében, szinte ugyanabban a pillanatban. Egyikük öntudatlanul és mozdulatlanul hevert a földön, a másik erősen remegett. A harmadiknak az egész teste görcsben rángatózott, de nem csapott zajt, csak nyöszörgött. A negyedik ugyanígy rángatózott, miközben nagy hangon és könnyek között hívta segítségül Istent. Mostantól – bízom benne – mindnyájunknak engednünk kell, hogy Isten úgy végezze a maga munkáját, amint neki tetszik.²⁴

Nehéz fölfogni, hogy az embereket miként vonhatja Krisztushoz valami, amit lehetetlen megérteni. Amiről sokan úgy tartják, hogy kellemetlenül fog érinteni másokat, az valójában vonzást gyakorol rájuk. E csodás evangélium misztériuma, hogy Isten úgy mutatja meg magát, ahogy neki tetszik, és elvárja az emberektől, hogy alkalmazkodjanak hozzá. Már csak ilyen ez a kiváltságos meghívás, hogy Jézus tanítványai legyünk.

Titokzatos találkozások örökkévaló gyümölcsökkel

Wesley nem csak olyan embereket látott, akik szokatlan testi manifesztációkat mutattak, hanem olyanokat is, akiket a földre sújtott Isten Szelleme, vagy különleges elragadtatásokban volt részük. 1742. június 12-én, amikor „a törvény igazságáról és a hit igazságáról” prédikált, mint visszaemlékezik, az igehirdetés alatt „többet halottakként zuhantak a földre, a többiek meg, a hit igazságá-

ért nyögő bűnösök annyira kiabáltak, hogy a zajongásuk csaknem elnyomta a hangját. De sokan közülük csakhamar örömmel felemelték fejüket és hálaadásban törtek ki, mert meggyőződtek arról, hogy most megnyerték a lelkük kívánságát – a bűneik bocsánatát.”²⁵

Jelek történtek ezután is. Évekkel később Wesley – hogy többet megtudjon róla, mi is történik ilyenkor – elbeszélgetett olyan emberekkel, akik elragadtatásba estek.

Főként Ann Thornnal beszéltem, és két másik személlyel, akiknek többször volt részük elragadtatásban. A következőkben mindannyian megegyeztek: 1. Amikor „elmentek” – ahogy az eseményre utaltak –, az mindig akkor történt, amikor a leginkább telve voltak Isten szeretetével; 2. Egy pillanat alatt bekövetkezett a dolog, minden előzetes jel nélkül, és elhagyta őket az érzékelés és az erejük; 3. Általában, bár ebben volt kivétel, attól a pillanattól egy másik világban találták magukat, és semminek nem voltak tudatában, amit a körülöttük levők tettek vagy mondtak.

Délután öt óra tájt hallottam, hogy himnuszokat énekelnek. Röviddel később megjelent Mr. B., és elmondta nekem, hogy (a tizenöt éves) Alice Miller transzba esett. Azonnal lementem, és ott találtam egy zsámolyon ülve a falnak támaszkodva, magasba meredő, nyitott szemekkel. Olyan mozdulatot tettem, mintha ráütnék, de mozdulatlan maradt a tekintete. Arcán a hódolat és a szeretet kimondhatatlan elegye fejeződött ki, miközben hang nélkül ontotta könnyeit. Kissé nyílt ajkai olykor megmozdultak, de ahhoz nem eléggé, hogy bármi hanggal járjon. Nem tudom, láttam-e valaha ilyen gyönyörű emberi arcot – néha mosoly ült ki rá, mintha szeretettel és hódolattal vegyes öröme okozná, de a könnyei továbbra is potyogtak, ha nem is olyan sűrűn.²⁶

Egy másik alkalommal, 1782. március 29-én Wesley egy barátjának segédkezett az istentiszteleten, amikor szokatlan jelként „egy halk, lágy és ünnepléses hangra” lett figyelmes.

Reggel és délután is prédikáltam a kérése szerint, és körülbelül ezerháromszáz személynek úrvacsorával szolgáltunk. Eközben egy halk,

lány, ünnepélyes hangot hallottam, mintha eolhárfa hangja lett volna. Öt vagy hat percig tartott, és sokakra olyan hatással volt, hogy nem tudták visszatartani a könnyeiket. Utána fokozatosan elhalt. Különös, hogy – amennyire tudom – senki más orgonistára nem lehetett gondolni. Este a mi termünkben hirdettem ígét. Itt is megszólalt az a dallam, amelyet egyetlen művész sem tudna kiadni.²⁷

Csodálatos oltalom az üldöztetéstől

Wesley kapható volt az evangélium hirdetésére, és szinte kényszerítve érezte magát, hogy végezze a munkát, amelyre Isten elhívta, kerüljön bármibe. Bátoran hirdette:

Úgy tekintem az egész világot, mint parókiámat – olyan értelemben, hogy bármely részén vagyok is, illőnek, helyesnek és kötelességemnek tartom, hogy mindenkinek hirdessem az üdvösség örömhírét, aki hajlandó meghallgatni. Tudom, hogy Isten erre a munkára hívott el, és bizonyos vagyok abban, hogy áldásával kíséri azt.²⁸

A hit e nagy úttörője rendkívüli ellenállásokba ütközött és üldöztetést is szenvedett. 1745 júliusában például valami ahhoz hasonlót élt át, mint Jézus, amikor egyszerűen sértetlenül átsétált egy dühös tömegen.²⁹ (Lásd Lukács 4:28–30) 1748 februárjában egy házban Wesley-t és másokat egy nagy csoport vette körül, és köveket kezdtek hajigálni, megpróbálván megölni őket. Wesley a következő bizonyosságot jegyezte fel Isten szabadításáról:

Miután betértünk a házba, nagy köveket kezdtek dobálni, hogy betörjék az ajtót. Azután, úgy ítélvén meg a dolgot, hogy ez jó időbe telne, felhagytak a tervükkel és mással próbálkoztak. Az ajtó fölött mind letrördelték a zsindelet a védőtetőn, aztán köveket zúdítottak be az ablakokon át. Az egyik vezérük nagy buzgalmában követett minket a házba, és most beszorult velünk. Ez nem volt ínyére, örömet keltett volna, de ez nem volt lehetséges, úgyhogy olyan közel jött hozzám, amennyire tudott, azt gondolván, hogy a közelemben biztonságban van. De amikor két lépcsőfokkal feljebb léptem és szorosán oldalt húzódtam, ahol némileg fedezékben voltunk, hátramaradt, és egy jókora kődarab

homlokon találta, csorgott a vére, mint egy patak. „Ó uram, ma este meghalunk?” – kiáltotta. „Mit kell tennem? Mit tegyek?” „Imádkozzon Istenhez – feleltem –, Ő minden veszélytől meg tudja szabadítani!” Megfogadta a tanácsomat, és elkezdett imádkozni úgy, ahogy aligha tette, mióta megszületett. Akkor Mr. Swindells és én is imádkoztunk, majd így szóltam hozzá: „Nem maradhatunk itt, azonnal le kell mennünk.” „Nem mozgolódhatunk, uram, látja, hogy röpökdenek a kövek” – mondta. Egyenesen áthatoltam a szobán, aztán le a lépcsőn, és amíg le nem értünk, egyetlen kő sem csapódott be. A tömeg éppen akkor törte be az ajtót, amikor leértünk az alsó helységbe, és betódultak a házba – mi pedig ezzel egy időben kisétáltunk egy másik ajtón. Egyikük sem vett minket észre, pedig öt méterre sem voltunk egymástól.³⁰

Egy másik alkalommal, 1748 augusztusában Wesley nagy veszéllyel került szembe, akár meg is kövezhették volna, amikor prédikált. Miként Isten Dávid által Góliátra hajított kövek röptét vezérelte, ugyanúgy irányította azokét is, amelyekkel Wesleynek akartak ártani.

Egy órákor átmentem a Kereszthez Boltonban. Óriási volt ott a tömeg, bár sokan teljesen megvadultak. Amint hozzáfogtam a beszédhez, lökdösődni kezdtek, igyekeztek letaszítani a lépcsőről, ahol álltam. Egyszer-kétszer sikerült is nekik, de újra fölmentem és folytattam a mondandómat. Akkor köveket kezdtek dobálni, ugyanakkor egyesek mögém kerülve feljöttek a Keresztre, hogy leszorítsanak onnan; ezzel kapcsolatban nem tehetek róla, látnom kellett, ahogy Isten a legapróbb mozzanatokot is felülírja. Egy férfi épp a fülemben üvöltözött, amikor egy kő arcon találta, ettől elhallgatott. Egy másik felülről tört utat hozzám, őt meg homlokon csapta egy kődarab. Hátraugrott, ömlött belőle a vér, és nem jött közelebb. A harmadik viszont a közelemben ért, kinyújtotta a kezét, de abban a pillanatban egy éles kő elcsapta az ujjait. A kezét rázva nagyon elcsendesedett, amíg én befejeztem a szónoklatomat és odébbálltam onnan.³¹

Egy másik, veszély előli menekülési kísérlet alkalmával Wesley csodálatos módon sértetlen maradt, amikor a lova rázuhant.³²

Utolsó évei

Ahogy John Wesley teológiai meggyőződése fejlődött, feszültség és megosztás ékelődött közé és Whitefield közé az eleve elrendelésről alkotott kálvini felfogást illetően, amellyel Wesley nem értett egyet. Végül elsimították az álláspontjaik közötti különbséget, a barátságot a nézeteltérések elé helyezvén.³³ 1749-ben John feleségül akarta venni Grace Murray-t, akinek az ápolása folytán az egészségét visszanyerte, de öccse, Charles nem adta áldását a tervre. John ennek ellenére folytatta a közeledést, míg aztán Charles közbe nem lépett, arra buzdítva a hölgyet, hogy egy másik kérőjéhez menjen hozzá. Ez törést okozott a két testvér kapcsolatában, míg végül ironikus módon Whitefield volt az, aki segítette kibékülniük egymással.

1751. október 18-án Wesley bokája megsérült, amikor átkelt a London Hídon. Mégis folytatta aznap az igehirdetést, a következő napokban pedig térden állva prédikált. A felépüléséhez Mary „Molly” Vazeille gondoskodására támaszkodott – és mindenki meglepetésére egy hét után feleségül vette.³⁴ Az asszonyban hamarosan keserűség és neheztelés támadt John szolgálata miatt, évekkel később pedig el is hagyta őt. Wesley kis híján egészen élete végéig hirdette Isten igéjét; még a hetvenes éveiben is harmincezernél nagyobb tömegeknek prédikált.³⁵ 1791. március 2-án halt meg, nyolcvanhét éves korában.

Öröksége

A metodista mozgalom, amelynek születése fölött Wesley bábáskodott, osztályokból vagy társaságokból állt össze, és abban kerületi lovasprédikátorok szolgáltak.³⁶ Úgy tartják, a prédikációs útjai során John Wesley négyszázezer kilométert tett meg lóháton; még arra is kifejlesztett egy módszert, hogy a nyeregben olvashasson. Az évek során negyvenezernél több alkalommal hirdett ígét, és több mint ötezer könyvet, prédikációt és egyéb irodalmat adott ki nyomtatásban. A könyveiért kapott, húszezer fontot meghaladó összeg nagy részét eladományozta. Társaságokat alapított, új imaházakat nyitott meg, utazó prédikátorokat állított szolgálatba, a betegeken is segített, szenvedélyes híve volt a rabszolgák felszabadításának, valamint iskolákat és árvaházakat támogatott. Halálakor Anglia több mint 79 ezer, Észak-Amerika közel 50 ezer

metodistát számlált. 1830-ra már a metodistáké volt a legnagyobb felekezet az Egyesült Államokban.³⁷ 1901-ben összesen 104 ezernél több helyi gyülekezetben szolgáló prédikátor, több mint 89 ezer gyülekezet, 861 ezer lelkész-képzés alatt álló hallgató és 7659000 tag szerepelt a felekezet nyilvántartásában.³⁸ A Metodista Világtanács szerint 2015-ben 39414488 tagja élt szerte a világon, és 51289800 olyan személy, aki részt vehetett a metodisták úrvacsorai istentiszteletein.³⁹

További megjegyzések

John Wesley életében szerepe volt az utazásnak. Éppen úton volt a missziós munka felé, amikor először akadt rá a morva keresztényekre. Azután a missziós mezőről hazatérve még ugyanazon a héten megint csak összefutott egy morva misszionáriussal, aki a röviddel később történt szellemi megtapasztalása felé egyengette a pályáját. Az utazások segítenek abban, hogy az ember új módon megnyíljon az Istennel való találkozásra. Sokszor a megszokott környezet elhagyása és valami újnak a felfedezése közben történik valami, ami teret nyit számunkra abban, hogy olyan vezetéseket kövessünk, amelyek másként nem tudatosodnának bennünk, vagy amelyekre vakok maradnánk.

Az is nagyban hatott Wesleyre, hogy Krisztus testében a vallási tradícióján belül, illetve azon kívül működő személyektől is elfogadott szolgálatot. Őt a morva keresztények részéről érte az a befolyás, aminek jelentős szerepe volt sorsfordító pillanata elérkezésében az Aldersgate-en, 1738. május 24-én. Utána pedig – miután a szentek egy kicsiny közösségével Fetter Lane-en imában töltötte az 1739. január 1-ére virradó szilveszter éjszakát – megszületett a nagy ébredés. Mielőtt Wesley beleütközött volna Isten erejébe – amikor furcsa melegség töltötte el a szívét –, rigorózus önfegyelmet gyakorolt a szellemi életben, mert ez által próbált üdvbizonyosságot nyerni. Az Aldersgate-en történt megtapasztalása után viszont teljes bizonyosságra és meggyőződésre jutott a megmenekülését illetően. Nem sokkal azután, hogy a barátaival az új év reggeléig virrasztott, elkezdett prédikálni a szabad ég alatt. Ez erőteljesen működésbe hozta a rajta levő kenetet, ami bőséges hasznot hozott Isten királysága számára. Mennyei látásokat kapott az emberek szolgálatba állításának stratégiáiról, ami felgyorsította a metodizmus terjedését.

Profetikus öröksége

Szervezett spontaneitás

A metodisták nagyban hozzájárultak a pünkösd mozgalomhoz, amely százötven évvel később robbant be a színre teljes erővel. Ez az ébredés több embert sodort be Isten királyságába, mint az összes többi együttvéve. Az erőteljes igehirdetés, a fegyelmezett életmód és a szentség mind az Isten szeretetével való mélyreható találkozás következménye.

Wesley egyik jelmondata így hangzott: „Szervezéssel verjük meg az ördögöt.” Az egyház számára az élet ilyen megközelítése adta meg a Szellem erejét az Istennek való spontán és radikális engedelmességben, ahogy Wesley szabadtéri összejövetelein látni lehetett. Azonban a munkatársi együttműködés tette lehetővé a hívők számára, hogy képesek legyenek komoly személyes fegyelemben és testületi szervezettségben élni anélkül, hogy „kiszerveznék” a Szent Szellemet az összejöveteleikről vagy a mozgalmukból. A szerkezet és a stratégia tökéletes kombinációját illusztrálják, hozzáadva a Szent Szellem működésének erejét és spontán elemeit is. Ma mindkét aspektusra szükség van – és a történelem azt igazolja, hogy ez kivitelezhető.

Hosszan tartó ébredés

Tragikus módon Isten sok nagyszerű munkája csak jön és megy – és alig, vagy egyáltalán nem érinti meg a kultúrát vagy társadalmat. Hálásak lehetünk azért, hogy ebben az esetben nem így történt. Wesleyék és munkatársaik rendelkeztek olyan bölcsességgel, amellyel a nekik adatott ébredés tüzét táplálhatták. A kerületi prédikátorok fellobbantották vagy újra felszították az ébredés tüzét, míg a helyi gyülekezetek vezetői otthoni bázisukon tartózkodva a tanítványképzés feladatát látták el. Egyesült erőfeszítésük lehetővé tette, hogy Istennek ez a munkája fönmaradjon.

John Wesley személyes útja, amit az üdvbizonyosság megtapasztalásáig hitben megtett, a methodista mozgalom egyik fókuszpontja lett. Tagjai meggyőződéssel élhettek, és bátran betölthették missziós felelősségkörüket.

A tanítványképzés folyamatában rendkívül fontos volt, hogy a hívők elszámoltatási kötelezettségben éljenek kis közösségeikben. Ha valaki bűnt követett el, azt megvallotta a csoport többi tagja előtt, és megkapta a szent életvi-

telhez igen szükséges támogatást. Ez a bibliai életmód alkotta azt a rendszert, amelyen keresztül a személyes győzelmek közösségi áldásokká válhattak. Azáltal, hogy egyszerre érvényesült az ébredés tüze és a közösségi egyházfegyelem, kizárták azt a lehetőséget, hogy Isten munkája rövid életű legyen. Ehelyett olyan emberekké váltak, akik jelentős mértékben és tartósan hatottak a körülöttük levő világra.

Egység a sokféleségen keresztül

Wesley történetének megértése túlnyomórészt abban áll, hogy felismerjük a morvák mély befolyását, amelyet az életére és végső soron a mozgalmára gyakoroltak. Meg kell jegyezni, nem érezte szükségesnek, hogy megpróbáljon olyan lenni, mint ők, vagy lemásolja az életmódjukat és a szolgálatukat. Wesley egész életében értékelte, tanította, ünnepelte és tisztelte az elveket, melyek szerint a morvák éltek, de nem érezte szükségét annak, hogy utánozza a csoportot.

Az érem másik oldaláról azt is látjuk, hogy John Wesley nyilvánvaló módon értékelte Krisztus testének más áramlatait. A morvák egyértelműen nyomot hagytak az életében, és George Whitefield is, aki bizonyos módon a teológiai ellenpólusa volt. A két férfi megtanulta, hogy miként értékeljék többre a barátságukat és a lélekmentés iránti elkötelezettségüket, mint az iránti igényüket, hogy mindenben egyetértsenek. A kapcsolatuk igen mélyreható örökség – mintát adtak arról, hogy két egységben levő személy tényleg jobb, mint egy. (Lásd Prédikátor 4:9-12) Persze meg kell jegyezni: ha megosztás történik, a kettő kevesebbet ér egy embernél.

Mindnyájunkat eredeti személynek szánták, de a legtöbbünk másolatként hal meg. Ha bárki felfedezi, kivé tette őt Isten, soha többé nem akarna más lenni. Tragikus módon a vallási rendszerek ritkán értékelik ezt a fajta sokféleséget; inkább mindent megtesznek, hogy egy kaptafára húzzanak bennünket. Csakhogy míg a jellemmel és tisztességgel kapcsolatos kérdések ugyanúgy vonatkoznak mindnyájunkra, azt, ahogy ajándékainkat és személyiségünket egyedi módon kifejezzük, nagy becsben kell tartani, és védelmezni kell.

Fontos megértenünk: mi mindannyian része vagyunk annak, amit Isten a világunkban tesz, de senki sincs, aki egymaga kivitelezné. Persze könnyű ezt olyan értelemben mondani, hogy ezzel igazat állítunk. Ám addig nem igazán

lesz hatása, amíg nem becsüljük meg azokat – szavakban és tettekkel egyaránt –, akik a leginkább különböznek tőlünk. A tiszteletadás ilyen kultúrájában méltathatjuk, hogy egy személy kicsoda – anélkül, hogy fönnakadnánk azon, hogy mi nem ő.

A Szent Szellem megnyilvánulásai

John Wesley kiváló példát nyújt abban is, hogy ne ítéljessünk elhamarkodottan olyan dolgokat, amelyekkel nem vagyunk tisztában. A gyümölcsöknek időre van szükségük, míg megérlelődnek, és úgy tűnik, Wesley hajlandó volt ezt kivárni, majd megvizsgálni a gyümölcsöt. Ami ma a Szent Szellem kiadásában történik, azt már nagyjából mind láthatták a nagy ébredésben is több mint kétszázötven évvel ezelőtt, olyan vezetők befolyása nyomán, mint amilyenek Wesley és Whitefield voltak. És bár George Whitefield eleinte aggodalmát fejezte ki amiatt, amit a Wesley összejöveteleken történekről hallott, amikor látta a gyümölcsöket az emberek életében, hangnemet váltott. Az is meggyőzően hatott Whitefieldre, hogy a Szent Szellem ugyanazt kezdte művelni az ő összejövetelein is. Tudta magáról, ő semmit sem tesz érzelmi túlfűtöttségéből vagy valamiféle sugallat hatására, ezért elismerte, hogy ezek a manifesztációk Isten Szelleme szuverén beavatkozásának az eredményei – azt pedig, amit Isten tett, teljes szívből fölkarolta. A hit eme hősei közül senki sem mert kezdet emelni Isten munkájára csak azért, hogy a gyakorta bizony kritikus tömegek előtt a maga reputációját védelmezze. Ennek következtében Isten még többet bízhatott rájuk.

Emberek fölhatalmazása

John Wesley tudta, hogy az evangélium hirdetésének szerepe soha nem volt csupán egy bizonyos fajta vallási képzettséggel rendelkező, különleges embercsoport számára fenntartva. Míg a képzés lényeges, Wesley azt is tudta, hogy a kulturális változás bekövetkezéséhez egyfajta forradalomnak kell lejátszódnia a tekintetben, ahogy az emberek Krisztus követéséről gondolkodnak. „Temp-lomi padbérló” mivoltukból ki kell mozdulniuk oda, ahol az evangélium szolgálatának aktív részeseivé válnak. És Wesley életének ez volt az egyik legfontosabb aspektusa – számtalan hívőt szabadított fel az evangélium hirdetésére. Minthogy pedig az ellenállás fókuszát szétterítette egyetlen személyről sokra, a mozgalom ellenzőinek (helyesebben, az ellenségnek) nem volt világos, hogy

ki is a célpontjuk, akinek a tenni akarását le kell törniük, vagy akit el kell pusztítaniuk. Igaz, ettől Wesley még komoly üldöztetéssel nézett szembe, mégis mozgásba hozott valamit, amit akkor sem lehetett volna megállítani, ha őt eltávolítják a színről. A hatékony vezetésnek elengedhetetlenül fontos része, hogy Isten népét felruházza készséggel annak megtételére, amire minden tanítványt parancs kötelez.

Sokak számára egy olyan rendszer létrehozása jelent kísértést, amelyben a vezetők pótolhatatlanokká válnak a dolgok jó működéséhez. Ám valójában a vezetők arra valók, hogy a szenteket felkészítsék a szolgálat munkájára. (lásd Efézus 4:11-12) Ahogy John Wimber fogalmazott, amikor a csodákkal kísért életről beszélt: „Mindnyájunknak játékba kell jönnünk.”

Megfizetni az árat

John Wesley-t kevesen bírálhatták, ami a Krisztus iránti elkötelezettségét illeti. Szinte minden képzeletet felülmúl, hogy mekkora szenvedéllyel hirdette az örömhírt. Tekintve azt az odaszánást, amellyel több mint ötezer cikk és könyv megírásával képzett ki másokat és négyszázezer kilométernél is hosszabb szolgálati utat tett meg lóháton, ennek az embernek egyszerűen hirdetnie *kell*t az örömmüzenetet. Az Isten szeretetével történt találkozása lehetetlenné tette számára, hogy passzív maradjon az életben. Felfedezett valamit: Jézus nem vitt véghez mindent, csak azért, hogy nekünk már semmit ne kelljen.

A maga korában az egyházvezetés kevésre tartotta Wesley-t és az ajánlókát. Nem felelt meg az ízlésüknek, mert túlságosan eltért a konvencióktól. Azonban ami az igazi kihívást jelentette a gondolkodásukat és befolyási körük biztonságát illetően, az az volt, hogy Wesley erővel prédikált. Isten megjelent a színen, amikor ígét hirdetett. Az erő megnyilvánulása viszont arra kényszeríti az embereket, hogy döntsenek. Ez az erő olykor nekünk, máskor ellenünk dolgozik – ám ritkán maradhatunk tétlen szemlélői. Wesley erőteljes igehirdetése következtében a vezetők csatlakoztak Isten földi munkájához – vagy ellenálltak annak és bírálgatták azt. Sok klerikus kizárta Wesleyt a templomából. Mások megpróbálták tönkretenni a szolgálatát, vagy rosszabb esetben megölni őt. Ám az igehirdetésben mutatott szenvedélye példa nélkül állt. Következésképpen a hatalmi pozíciókba betonozott személyek számára fenyegetést jelentett.

Az olyan szenvedélyt, mely az Istennel való találkozás tüzeiben fogant, nem lehet kioltani. Nem külső körülményeken múlik a fennmaradása. Természetét

tekintve ez a szenvedély robbanékony, szinte vulkáni erejű. Isten aktív működése ez a hívőben, melynek ki kell fejeződnie mások felé, hogy az Ő szeretetét ők is megízlelhessék a maguk életében.

Utóirat

Imádkoznunk kell ebben az órában, hogy az egyház olyan találkozásban részesüljön Istennel, ami képessé tesz bennünket az evangélium ellenségeitől jövő kritikák elviselésére, akár vallási rendszeren belül, akár azokon kívül fejezik ki azokat. Akkor, és csak akkor jutunk el ugyanilyen áttörésre, amelyet majd egy másik nagy ébredés követ.